

Sjette søndag i treenighetstiden

Matt 11:16-19, 25-30 (1 Mos 24:34-38,42-49,58-67; Sal 45:10-17 (Høys 2:8-13); Sak 9:9-12; Sal 145:8-14; Rom 7:15-25a)

Søndagens tekst plasserer oss midt i en av Jesu prekener. Han har nettopp fortalt tilhørerne at Johannes er «den Elia som skulle komme», og reflekterer høyt over hvordan menneskene tar imot Guds sendebud.

Jesus er tilsynelatende fortvilet over de som lytter til ham. Folket går med en sitrende forventning om at Gud skal gripe inn i deres liv og hverdag, men når Elia og i sin tur, Menneskesønnen, kommer, er det ikke bra nok. Elia ble anklaget for å være besatt fordi han ikke spiste, mens Jesus ble anklaget for å fråse og å holde slett selskap! Jesus sammenligner så folket med barn som *aldri* blir fornøyde. De kunne ha lekt og hatt det morsomt, men i stedet roper de til hverandre om hvordan de ikke innfrir hverandres forventninger. Bildet er overraskende treffende i mange menneskelige konflikter i dag. Jesu sammenligning handler imidlertid om relasjonen mellom Gud og menneske. Menneskene kjemper med å forstå at deres bønner nødvendigvis ikke blir besvart slik de *ønsker*. Snarere blir bønnene besvart slik menneskene faktisk *trenger*.

Den andre delen av søndagens tekst kommer etter noen domsord over steder hvor Jesus ikke har blitt tatt imot. Jesus begynner på nytt å tale. Han innleder med en lovprisning, for at Guds åpenbaring er gitt til de «umyndige små» fremfor de «vise og forstandige». Jesus gikk ikke først og fremst til tempelet og til de lærde – hos dem fikk han stort sett motstand og negativ tilbakemelding. Hans fremtoning og tolkning av Det gamle testamente var ikke i tråd med de skriftlærdes forståelse. I stedet fikk han god respons hos de *umyndige små*.

Dette finner sin bekreftelse når Jesus i vv-28-30 ber dem komme, alle «som strever og bærer tunge byrder». Han henvender seg direkte til *menigmann*, enhver som kan tåle å høre Jesu budskap! En fellesnevner for disse er at de slett ikke mestrer livet perfekt! De er i det minste ikke som «de vise og forstandige» som *kan* forstås som fariseere og lovtro, fromme og kanskje bemidlede ledere i samfunnet. Jesus snakker til flertallet, til de som bærer *åk*. Åket er et redskap som ble lagt over skuldrene for å utjevne tung vekt som skulle bæres. Åket var velkjent og dagligdags. Det var ikke behagelig, men nødvendig – for bæring av vann, jord eller hva som nå hørte arbeidsdagen til. Med Jesus som arbeidsgiver og mester, derimot, vil man få et *godt åk, en lett byrde*. For Jesus er, i motsetning til konvensjonelle mestere og ledere, «*mild og ydmyk av hjertet!*»

Også i denne perikopen beskrives forholdet mellom Gud og Jesus, og Jesus og den troende. Faderen er ukjent, med mindre Sønnen åpenbarer ham. Her ligger en implisitt brodd til de «vise og forstandige», kanskje som en fortsettelse av domsordene i vv20-24. Gud skjuler ansiktet sitt for dem, for det er de «umyndige små» Jesus velger å åpenbare Faderen til. Se gjerne Joh 14:9, «Kjenner du meg ikke, Filip, enda jeg har vært hos dere så lenge?»

Andre tekster

1 Mos-teksten er fortellingen om Isak og Rebekka, om en brud som takker ja til sin frier. Hovedpersonen i teksten er faktisk Abrahams tjener, som har reist til Abrahams hjemtrakter for å finne en kone til løftesønnen Isak. Kristologisk kan vi tolke teksten som at det er «løftesønnen» Jesus som skal vinne sin brud. Rebekka blir et forbilde for den troende som tillitsfullt tar imot Guds gaver og løfter.

De andre tekstene er lystige, især salmetekstene, som handler om Gud som en seierrik konge. Det samme motivet finnes i Sakarja, som formaner «datter Sion» til å fryde seg over sin konge. Også her kommer et kristologisk motiv, idet kongen rir ydmykt på et esel.

Romerbrevteksten handler på sin side om noe helt annet. Det er igjen kampen mot synd som er temaet, men konkludert med at Gud faktisk har kontroll og vil frelse fra «denne dødens kropp».

Temaer

Det er litt å ta av i denne teksten, og en kan finne en bredde av innfallsvinkler. En slags favoritt for mange blir nettopp *åket*, som er enkelt å bruke som et levende bilde. Det er et velegnet paradoks å fremstille – at *et åk kan sette fri*. Et frigjørende åk! Hva innebærer friheten i Kristus? Hvor langt strekker den seg?

Som i mange andre tekster hvor Jesus konfronterer fariseerne, aner vi også her en brodd mot bokstavtro, formalistisk religion. I stedet for en konvensjonell lærer og leder, ber Jesus sine tilhørere å komme for å *få hvile*. De skal lære *mildhet og ydmykhet*. Denne formen for disippelskap går ikke til regelrytteri, men til å *la seg forme* til Jesu bilde.

«Hvor går du med dine byrder?» kan være et godt spørsmål å stille en forsamling. Hva er det som får deg gjennom uken, gjennom dagen? Mange henfaller til usunne mønstre for livsmestringens del – og klisjeene finner vi så lett i rusavhengighet og andre uheldige former for distraksjon. Det vi tar i bruk for å lette byrder, quick fixes, kan i realiteten gjøre byrdene så mye tyngre.

Noen stoler utelukkende på egne evner og meritter, og dét er også en brutal byrde å bære. Jesus minner om at det ikke er visdom å hente i selvtilstrekkelighet, men kun i å motta hans gave: En RELASJON som gir liv og som forvandler byrder til hvile. Her er Rom 7 god å bruke som et resonnement for at en slett ikke kan stole på seg selv alene.

En metodistisk forståelseshorisont

Det er mulig å se det «lette åket» som nåden som gjør lydighet mulig, og knytte det an til Rom 7. Kampen i seg selv er ikke uten trengsler, men vil til gjengjeld skjerpe og utruste den troende.

De siste versene kan knyttes an til Wesleys *ordo salutis*, at å bære Kristi åk er et uttrykk for selve helliggjørelsens vei, en gradvis forvandling (*formatio*) til Kristuslikhet.

Spørsmål til ettertanke

Er det vanskelig å komme til Jesus med sine byrder? Hva kan hindre oss?

Er vi åpne for at Gud kan møte oss på en måte vi ikke venter eller forstår?

Er vi fariseere? Hvordan vet vi at vi ikke er som Jesu «vise og forstandige»? (Heller enn å spørre hvem som er *dagens fariseere*, det er kanskje ikke fruktbart)